

OECD *Multilingual Summaries*

Society at a Glance 2016

OECD Social Indicators

Summary in Norwegian

Read the full book on: [10.1787/9789264261488-en](https://doi.org/10.1787/9789264261488-en)

Et blikk på samfunnet – 2016

OECDs sosiale indikatorer

Sammendrag på norsk

Femten prosent av ungdomsbefolkningen i OECD var ikke i arbeid, utdanning eller opplæring (NEET) i 2015 – om lag 40 millioner unge mennesker. Flere enn to tredjedeler av dem var ikke aktivt arbeidssøkende. Den totale bruttoinntekten som kunne ha blitt generert av NEET-personer i 2014, anslås til USD 360–605 milliarder, eller 0,9–1,5 prosent av totalt BNP i OECD. Jobb- og inntektsusikkerhet kan hindre unge mennesker fra å nå andre tradisjonelle markører for voksenlivet og gjør dem desillusjonerte og motløse. Det kan også ha alvorlige langtidsvirkninger for helse, fruktbarhet og kriminalitet, og til slutt true sosial utjevning. Å hjelpe unge mennesker med overgangen til videre utdanning eller arbeid er derfor på toppen av den politiske agendaen i OECD, noe som gjenspeiles i G20-målet om å redusere antall unge som er ufaglært, NEET eller jobber i uformell sektor med 15 prosent innen 2025.

Én av ti jobber har forsvunnet siden 2007

Nesten én av ti jobber som innehas av arbeidstakere under 30, forsvant fra 2007 til 2014. I Spania, Hellas og Irland er antall sysselsatte ungdom halvert. Unge mennesker uten skole ut over lavere videregående nivå, var de som mistet flest arbeidsplasser. Mens noen land har klart å gjenopprette sysselsetting blant unge til nivået før krisen, har oppgangen i mange land vært for svak til å forbedre unge menneskers fremtidsutsikter.

Lavere ferdigheter gjør unge mennesker spesielt sårbare

Unge uten utdanning ut over lavere videregående nivå står for over 30 prosent av NEET-personer, og de har tre ganger større sannsynlighet for å være NEET enn personer med universitetsgrad. Lav utdanning handler imidlertid ikke bare om formell kompetanse; unge med svake lese- og regneferdigheter har større sannsynlighet for å være NEET, noe som illustrerer viktigheten av god alternativ utdanning og opplæringsveier for dem som hopper tidlig av skolen.

Unge kvinner er ofte NEET på grunn av omsorgsansvar

Å være kvinne gir ytterligere risiko for å være NEET, og da spesielt på langtidsbasis. Mange unge kvinner har omsorg for barn og andre familiemedlemmer hjemme. Kvinner har derfor 1,4 ganger større sannsynlighet for å være NEET enn unge menn. Særlig er det vanskelig for enslige forsørgere å kombinere omsorg for barn med arbeid eller videre utdanning. Tilgjengeligheten av rimelig barnepass er derfor avgjørende for å forbedre unge kvinners jobbmuligheter.

Noen NEET-personer rammes av flere former for ufordelaktigheter

Unge mennesker som allerede er vanskeligstilt, står også overfor en høy risiko for å bli NEET-personer på andre måter. Personer som er født i utlandet, har 1,5 ganger større sannsynlighet for å bli NEET enn ungdom født i landet, særlig hvis de ikke snakker det lokale språket og er ufaglærte. Unge mennesker som har foreldre med lav utdanning eller som ikke er i jobb, har også større sannsynlighet for å oppleve arbeidsledighet eller inaktivitet. Dette indikerer en generasjonsmessig overføring av ufordelaktighet. Unge mennesker som lider av dårlig helse, er også overrepresentert blant NEET-personer.

De fleste unge mennesker blir aldri NEET, men en femtedel er langiktig NEET

Over et utvalg av analyserte land var over halvparten av unge mennesker aldri NEET over en fireårsperiode. For andre var korte NEET-perioder en del av en vellykket overgang fra utdanning til arbeid. En femtedel av alle unge mennesker hadde imidlertid en periode på over ett år som NEET. For disse er utenforskapet med hensyn til jobb og utdanning ikke et forbigående problem, men en varig tilstand. Land som ble hardt rammet av krisen, har en høyere andel av langtids NEET-personer; kvinner, lavt utdannede og unge med dårlig helse har også større risiko for å bli langtids NEET-personer.

NEET-personer har lavere nivåer av lykke, tillit og politisk interesse

Å være NEET vil sannsynligvis påvirke unge menneskers lykke, det kan gi en følelse av utenforskap og kan påvirke sosial utjevning. NEET-ungdom har lavere nivåer av livstilfredshet og tillit sammenlignet med andre. De viser også mindre interesse for politikk og har større sannsynlighet for å mene at det er myndighetenes ansvar å sørge for innbyggerne.

Sikkerhetsnettene har en tendens til å være svakere for ungdom

Personer som dropper ut av skolen, og unge med usammenhengende sysselsettingshistorikk er ofte ikke kvalifisert for ulike former for trygd og støtte. Bare rundt 30 prosent av alle arbeidsledige unge mennesker mottar dagpenger, mens over 40 prosent av alle jobbsøkere i alderen 30 år og over er dekket. De sosiale sikkerhetsnettene er derfor mindre effektive når det gjelder å bekjempe fattigdom blant ungdom: 40 prosent av unge mennesker som ville hatt inntekt under fattigdomsgrensen, holdes ute av fattigdom gjennom offentlige overføringer, sammenlignet med 50 prosent av voksne i alderen 30 og over. Omtrent hver åttende unge person lever i fattigdom, og fattigdom blant unge er vanligere enn blant eldre.

Det er avgjørende å bekjempe frafall i skolen

Andelen unge som slutter på skolen uten videregående kvalifisering, har gått ned i OECD-landene i løpet av det siste tiåret. Likevel har en av seks personer i alderen 25 til 34 år fortsatt ikke videregående utdanning, og dette gjelder særlig unge menn. For å sikre at alle unge fullfører videregående skole kreves omfattende støtte: overvåking av oppmøte for tidlige varseltegn på frafall; håndtering av elevers sosiale eller helsemessige problemer; og tilbud om programmer etter skoletid for å engasjere elevene og styrke deres motivasjon.

Fag- og yrkesopplæring av høy kvalitet kan bidra til å forenkle overgangen fra skole til arbeid

Yrkesfaglig utdanning og opplæring (VET) er et verdifullt alternativ til akademisk skolegang. Det forbereder unge mennesker for arbeidsmarkedet med sikte på å dekke arbeidsgivernes behov for kompetanse. Den praktiske delen av VET bør være arbeidsbasert, ideelt sett i form av læreplasser som setter ungdom i kontakt med arbeidsgivere på et tidlig stadium. Slike programmer kan være spesielt

attraktive og fordelaktige for skolelei ungdom. Forberedende lærlingordninger kan forberede dem som mangler nødvendig kompetanse, tallforståelse og sosiale ferdigheter til å fungere i arbeidslivet.

Målrettede programmer for å inkludere NEET-personer behøves

Offentlige tjenester må nå ut til NEET-personer for å hindre langvarig inaktivitet. Sysselsettingstjenester, sosiale tjenester og ikke-statlige aktører kan spille en sentral rolle i å engasjere ungdom som faller utenfor. Når en ung person er registrert, kan omfattende profilering bidra til å gjøre hjelpen tilstrekkelig for formålet og spare ressurser ved at riktige tiltak rettes mot riktig ungdom. Mange NEET-personer trenger kanskje bare litt hjelp til å finne arbeid, mens vellykkede programmer for ungdom med alvorlige eller flere ulike barrierer har en tendens til å være intensive og dyre. De mest lovende programmene kombinerer skolegang og praktisk opplæring med rådgivning, psykologisk støtte og bolighjelp. Noen har vist seg å være kostnadseffektive ved å heve inntekspotensialet og redusere kriminell atferd.

© OECD

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate, rights@oecd.org eller per faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *Society at a Glance 2016: OECD Social Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264261488-en